

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžp/16/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012210863
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012210863.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčík 26, IČO 313 03 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, AK so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra životného prostredia SR sp. zn. 6953/2012-1.10 (75/2012-rozkl.) zo dňa 23. augusta 2012, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/2549/12-102 zo dňa 23. októbra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/2549/2012-102 zo dňa 23. októbra 2013 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky

Rozhodnutím ministra životného prostredia SR sp. zn. 6953/2012-1.10 (75/2012-rozkl.) zo dňa 23. augusta 2012 bolo podľa § 82 ods. 9 písm. a) v spojení s § 89 ods. 3 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len ZOPK) zastavené konanie o rozklade žalobcu proti rozhodnutiu Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 4079/2010-2.1 zo dňa 9. augusta 2010, ktorým ministerstvo podľa § 65 ods. 1 písm. h/ v spojení s § 40 ods. 2 a 3 písm. c/ ZOPK na základe žiadosti Poľovníckeho združenia Čertovica, Nižná a Výšná Boca povolilo výnimku z podmienok ochrany chráneného živočícha - medveďa hnedého na usmrtenie jedného jedinca v poľovnom revíri Čertovica, pretože odpadol dôvod na konanie.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Krajský súd v Bratislave na základe žaloby Lesoochranárskeho zoskupenia VLK, ktoré uvedený právny názor považovalo za nesprávny, preskúmal správne konanie a napadnuté rozhodnutie a zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie ministra životného prostredia SR č. 6953/2012-1.10 (75/2012-rozkl.) zo dňa 23. augusta 2012 a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že o žiadateľovej žiadosti o povolenie výnimky zo zakázaných činností podľa ZOPK žalovaný rozhodol až po právoplatnom vyriešení otázky účasti žalobcu v predmetnom správnom konaní, pričom rozhodol tak, že žiadosti vyhovel. Pre realizáciu výnimky správny orgán určil podmienky, okrem iného dobu, dokiaľ sa má povolená výnimka uskutočniť (najneskôr do 15. decembra 2010). Správny orgán prvého stupňa vychádzajúc z predpokladu, že žalobcovi nebolo právoplatným rozhodnutím priznané účastníctvo v predmetnom správnom konaní, rozhodnutie o povolení výnimky žalobcovi nedoručoval a vyznačil na rozhodnutí právoplatnosť dňom 31. augusta 2010. Žiadateľ povolenú výnimku v stanovenom čase zrealizoval a usmrtil jedného jedinca medveďa hnedého podľa podmienok stanovených v predmetnom rozhodnutí.

Až na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S/217/2010-190, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 21. februára 2012, bolo zrušené rozhodnutie žalovaného č. 7430/2010-7.2 (66/2010-rozkl.) zo dňa 28. júna 2010, ako aj prvostupňové rozhodnutie č. 4079/2010-2.1 zo dňa 16. apríla 2010, vo veci účasti žalobcu v správnom konaní. Krajský súd vyslovil názor, že žalobcovi z právneho poriadku vyplýva oprávnenie byť účastníkom predmetného správneho konania. Na základe tohto rozsudku boli žalobcovi priznané procesné práva účastníka konania a bolo mu doručené rozhodnutie o povolení výnimky č. 4079/2010-2.1 zo dňa 9. augusta 2010, proti ktorému podal žalobca v zákonnej lehote rozklad, tvrdiac, že neboli splnené zákonné podmienky pre povolenie výnimky podľa § 35 ods. 1 písm. a/ ZOPK na usmrtenie medveďa hnedého v danej lokalite.

Žalobca ako účastník správneho konania reprezentoval v konaní záujem na nezasahovaní do prírody a jej prirodzených pomerov, v súlade so svojimi programovými cieľmi vyjadrenými v stanovách občianskeho združenia. Keďže povolenú výnimku na usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého vo vyššie uvedenej lokalite žiadateľ zrealizoval, došlo nepochybne k zásahu do populácie uvedeného chráneného živočíšneho druhu, čomu sa žalobca svojou účasťou v konaní snažil zabrániť.

Krajský súd vyslovil názor, že napadnuté procesné rozhodnutie o zastavení rozkladového konania bez meritórneho prerokovania námietok žalobcu uplatnených v rozklade proti prvostupňovému rozhodnutiu o povolení výnimky ukracuje žalobcu na jeho právach a oprávnených záujmoch na ochrane prírody. Dôsledkom postupu žalovaného je, že ani po pripustení účasti žalobcu v konaní sa správny orgán v žiadnom z vydaných rozhodnutí nevysporiadal s jeho argumentáciou proti povoleniu výnimky z podmienok ochrany medveďa hnedého. Senát krajského súdu dospel k záveru, že práve z dôvodu, že na základe rozhodnutia o výnimke bol usmrtený chránený živočích, má žalobca právo vecné prerokovanie a rozhodnutie správneho orgánu druhého stupňa o jeho námietkach proti tvrdenej nezákonnosti prvostupňového rozhodnutia. Zastavenie konania o rozklade by za danej situácie prakticky vylúčilo žalobcu z možnosti účinne obhajovať práva a oprávnené záujmy, ktoré v správnom konaní reprezentoval a viedlo by k porušeniu jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu. Usmrtenie chráneného živočicha aj s poukazom na citovaný názor Najvyššieho súdu SR (1Sžp/3/2011) nemôže byť interpretované ako odpadnutie dôvodu pre pokračovanie správneho (rozkladového) konania, pretože takýto výklad by vo svojich dôsledkoch poprel zmysel súdneho prieskumu rozhodnutia orgánu verejnej správy, ku ktorému často dochádza až po vykonaní práv a povinností plynúcich z právoplatného rozhodnutia, proti ktorému podal účastník správneho konania žalobu na správny súd.

Ani uplynutie doby, počas ktorej sa mala výnimka z podmienok ochrany zrealizovať, nemožno považovať za odpadnutie dôvodu pre pokračovanie v správnom konaní a za naplnenie zákonnej podmienky pre zastavenie konania. Krajský súd sa stotožňuje s názorom žalobcu i s citovaným rozhodnutím Ústavného súdu SR a je tej mienky, že pokiaľ prvostupňové rozhodnutie vo veci povolenia výnimky nebolo doručené všetkým účastníkom správneho konania (teda aj žalobcovi), nemohlo sa stať

právoplatným a vykonateľným a to ani v časti určenia doby trvania povolenej výnimky. Z uvedeného možno vyvodíť, že pokiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté o povolení výnimky, nemohlo rozhodnutie stratiť platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané. Žalobca preto oprávnene spochybňuje záver žalovaného, podľa ktorého v zmysle § 82 ods. 9 písm. a/ ZOPK odpadol dôvod na ďalšie konanie v predmetnej veci. To platí aj napriek faktu, že prvostupňové rozhodnutie žalovaného o povolení výnimky považoval tak žiadateľ ako aj správny orgán za právoplatné dňom 27. augusta 2010 a obaja sa oprávnene domnievali, že rozhodnutie o povolení výnimky stratilo uplynutím stanoveného času (najneskôr do 15. decembra 2010) platnosť a de facto zaniklo.

III.

Odvolanie

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, v ktorom poukázal najmä na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžp/6/2013 zo dňa 21. augusta 2013, z ktorého podstatnú časť odôvodnenia odcitoval navrhujúc zmeniť napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 2549/12-102 zo dňa 23. októbra 2013 tak, že odvolací súd žalobu zamietne a trovy konania žalobcovi neprizná.

Žalobca naopak navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť argumentujúc tým, že boli porušené jeho práva účastníka konania v zmysle Aarhuského dohovoru a pre naplnenie jeho cieľov i pre ochranu jeho práv v tomto konaní je nevyhnutné vysporiadanie sa s námietkami žalobcu ako účastníka správneho konania zákonným spôsobom neobchádzajúc ho formálnym rozhodnutím o zastavení konania z dôvodov, že odpadol dôvod na konanie.

IV.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky,
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie je v celom rozsahu dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 23. októbra 2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 28. mája 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky obdobný, ba až procesne identický prípad prerokovával a rozhodoval pod sp. zn. 10Sžp/6/2013. Vzhľadom na to, že i žalobca i žalovaný sa odvolávajú hlavne na toto rozhodnutie odvolací súd hneď v úvode svojich dôvodov uvádza, že na tomto rozhodnutí trvá a nemá na ňom, čo meniť.

Podľa § 82 ods. 9 písm. a) ZoPK orgán ochrany prírody konanie podľa tohto zákona zastaví, ak dôvod na konanie odpadol.

Podľa § 89 ods. 3 písm. b) ZoPK rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané.

Podľa § 30 ods. 1 písm. j) Správneho poriadku - správny orgán konanie zastaví, ak tak ustanoví osobitný zákon.

V prerokúvanom prípade okrem realizácie odstrelu chráneného živočícha, nebolo vydané v správnom konaní jediné rozhodnutie. Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo zastavené konanie o rozklade, ktorý podal žalobca proti rozhodnutiu Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odboru ochrany prírody č. 4079/2010-2.1 zo dňa 9. augusta 2010, ktorým sa povolila výnimka na usmrtenie medveďa hnedého podľa § 40 ods. 2, 3 písm. c) ZOPK zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) ZOPK v poľovnom revíri Čertovica. Minister rozhodnutie o zastavení konania o rozklade odôvodnil tým, že lehota na usmrtenie jedného medveďa hnedého uplynula a teda odpadol dôvod na ďalšie konanie.

Napadnuté rozhodnutie žalovaného i keď z dôvodu zastavenia konania pre odpadnutie dôvodu na konanie a pre uplynutie doby, na ktorý bola výnimka na usmrtenie medveďa hnedého povolená, je fakticky totožné s požiadavkou a cieľom žalobcu pri ochrane tohto chráneného živočícha, pretože zastavenie konania znemožnilo jeho pokračovanie a v konečnom dôsledku i prípadné právoplatné udelenie výnimky. Vzhľadom na to, že k povoleniu výnimky a jej realizácii už došlo, rovnako nemožno novým rozhodnutím nič na právach a povinnostiach žalobcu i žalovaného nič zmeniť.

Vyhovením žalobe len z formálnych dôvodov zastavenia celého konania a nielen konania o rozklade by nedošlo k zmene práv a povinností ani na strane žalobcu ani na strane žalovaného, a preto nemá opodstatnenie zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného i keď je formálne, nie však vecne a obsahovo, nedostatočné.

Žalobcove domáhanie sa zastavenia konania právne perfektným spôsobom nemá zásadný význam z hľadiska ochrany práv a záujmov, ktoré ochraňuje.

Z týchto dôvodov považuje i odvolací súd rozhodnutie žalovaného o zastavení konania o rozklade za zákonné.

Takmer každý procesný právny predpis určuje poradie postupu dôvodov, pre ktoré je možné konanie zastaviť. Tak je tomu i v prípade zastavenia konania podľa § 82 ZOPK. Hneď ako prvý dôvod pred všetkými ostatnými uvádza dôvod zastavenia konania, ak dôvod na konanie odpadol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dôvažok poukazuje i na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/98-102/02 zo dňa 17. decembra 2002: „Správnym konaním sa nazýva postup správnych orgánov, účastníkov konania a ďalších osôb pri vydávaní rozhodnutí, ktorý upravuje právny predpis. Konanie a postup správneho orgánu majú povahu synonym. Zmyslom všetkých procesných predpisov je zabezpečiť realizáciu hmotných noriem vo forme rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb za takého postupu, aby vo veci bol zistený skutkový stav, čo najúplnejšie, prostriedkami, ktoré objasňujú okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, a aby účastníkovi, o ktorého vec - práva a povinnosti ide, bola poskytnutá možnosť predkladať dôkazy, návrhy a obhajovať svoje práva. Toto platí zvlášť, ak ide o konanie, v ktorom dôkazná povinnosť spočíva na účastníkovi.... Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu prívodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka“.

Ak teda zmysel konania odpadol, stratil sa aj význam, pre ktorý by malo byť v ďalšom konaní vydané nové rozhodnutie, ktoré by v odôvodnení mohlo obsahovať právne posúdenie námietok žalobcu, avšak vo výroku takého rozhodnutia by nenastala zmena a čo je podstatné, takým novým rozhodnutím by v konkrétnom prípade nenastala zmena v právach a povinnostiach účastníkov konania.

Nie každé porušenie procesného predpisu má totiž za následok porušenie práv účastníka konania, najmä nie vtedy, ak mu už nemožno vyhovieť vo veci samej.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietol podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 220 O.s.p..

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca v konaní nemal úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.